

HARAMLARDAN KAÇINMA VE İSTİĞFAR

*Eûzubillahimineşşeytânirracîm. Bis-
millâhirrahmânirrahîm.*

*el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-
âkibetü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü
alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sah-
bihî ecmaîn.*

*İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-
kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi
hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sel-
lem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle
muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve
külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-
muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve
selleme ennehû kâl:*

*مَنْ أَكَلَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهَا سَرِقَةٌ، فَقَدْ أَشْرَكَ فِي إِثْمِ
سَارِقِهَا. طَبَّ عَنْ مَيْمُونَةَ بِنْتِ سَعْدٍ.*

*Men ekele ve hüve ya'lemü ennehâ seri-
katün fe-kad eşrake fî ismi sârikihâ.*

*Taberanî Meymûnete binti Sa'd radiyal-
lahu anh' ten.*

*Mefhari mevcûdât Muhammed Mustafa
râ salavât.*

Seyyidüssâdât Muhammed Mustafa râ salavât.

Habîbi hüdâ Muhammed Mustafa râ salavât.

Allahümme salli salâten kâmileten ve sellim selâmen tâmmen alâ seyyidinâ Muhammedinillezî tenhallü bihi'l-ukad ve tenfericü bihi'l-kürab ve tukdâ bihi'l-havâic ve tünâlü bihi'l-rağâib ve hüsnü'l-havâtimi ve yüsteska'l-ğamâmü bi-vechihi'l-kerîm ve alâ âlihî ve sahibihî fî külli lemhatin ve nefesin bi-adedi külli mâlûmün leke.

Cenâb-ı Hak cümlemizi bu mübarek Ramazan hürmetine mağfûrîn zümresine ilhak buyursun da şu sevgili Peygamberimiz'in yolundan yürümek nasip etsin cümlemize. Ve şefaatlere de nail etsin.

a. Haram Kazançlar

Cenâb-ı Peygamberin, geçen Cuma günü okuduğumuz hadislerden bir tanesini tekrar ediyorum.

“Her kim bir müslümanın hakkını haksızlık olarak yemin ile gasp ederse.”

“Bu benimdir.” diyerekten yemin ediyor halbuki hakkı değil, fakat hakim yemine itibar ederekten hakkı ona veriyor.

“Allah ona cenneti haram kılar.”

Bir adam demiş ki;

“Ufak bir şey olsa da mı yâ Resûlallah?”

“Evet, bir misvak ağacının parçası da olsa hak haktır.”

Allah bu haklara riayet eden kullarından etsin cümlemizi.

Bunlar mühimdir de onun için tekrar ediyorum.

Evlerde lüzumsuz yere köpek besleyenlerin hergün amellerinden iki kırat eksilir. Yani iki uhud dağı kadar sevaplarından eksilir. Çünkü köpek beslemek İslâm’a yakışmaz. Ancak av köpeği, çoban köpeği, ev köpeği bekçi olan köpekler bunlar müstesna.

Her kim bir mü’mini sevindirirse Allahu Teâlâ da kıyamet gününde onu sevindirir.

Her kim istiğfara devam ederse Cenâb-ı Hak ona çıkış yolları, ferahlık yolları ihsan eder ve ummadığı yerden kendilerini rızıklandırır, merzuk eder.

İstiğfara çok devam etmeli. Hiç olmazsa günde 100 defa *estağfirullah el-azîm ellezî lâ*

ilâhe illâhû el-hayye'l-kayyûme ve etûbü ileyke ve es'elühü't-tevbete'ye kadar okumalı.

Allahu Teâlâ'nın zikrini çok edenler mü-nafıklıktan uzak olurlar.

Mü'minin alameti Allahu Teâlâ'yı zikretmektir.

Her kim yaşlı bir adama ikram ederse, İslâm'da yaşlanmış bir adama ikram ederse Nuh *aleyhisselam*'a ikram etmiş gibi sayılır. Nuh *aleyhisselam*'a ikram da Allah'a ikram gibi yerine geçer.

Her kim mü'min bir kardeşine ikram ederse;

«مَنْ أَكْرَمَ أَخَاهُ، فَإِنَّمَا يُكْرِمُ اللَّهَ. ابْنُ النَّجَّارِ، عَنِ ابْنِ
عُمَرَ.»

*Men ekreme ehâhu fe-innemâ yükri-mullâhe.*¹ Allah'a ikram etmiş sayılır.

Her kim müslüman kardeşine ikram ederse müslüman kardeşinin ikramını kabul buyursun. Çünkü o ikram Allah'tandır onu reddetmesin.

---

¹ Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, IX, 154, r. 25488.

Her kim ufacak bir faiz yerse bu 33 zina yapmış günahı amel defterine yazılır.

“Soğan, sarımsak, pırasa, turp gibi ağzı kokutan şeyleri yiyenler bizim mescidimize yaklaşmasınlar.” derken, sigara içenlere ne der bilmem?

Bu hususta üst üste dört tane hadis var.

Her kim sofrasında dökülen kırıkları toplar, ziyan etmez yerse Allahu Teâlâ onun rızkını bol eder, ondan ahmaklığı giderir ve ona vereceği çocukları da gayet zeki ve güzel eder. Yüzü güzel, kendi güzel, ahlakı güzel olur.

Onun için yemekten dökülen şeyleri [yemeli,] hatta sofralarımızdaki ekmeklerimizi bir parça kalırsa bırakmamalı, sahanlarda yemeklerimizi öyle kibarlık yapıp da bırakıvermemeli, onları güzelce temizlemeli. En sonunda şöyle güzelce temizleyerek içinden de bir su içebilirse ne mutlu ona. Sahanları şeytanlara yalamaya bırakmamalı. İçinde yemekler kalan sahanların temizleyicisi şeytanlar olacak. Şeytanlara bırakılmaması tavsiye olunur.

Onun için yine yemek yemezden evvel besmele ile başlarız. Yemeklerimizi yedikten

sonra da Cenâb-ı Hakk'a hamd ederiz ki, "Allah'ım sana çok şükür bu nimetleri bize verdin karnımızı doyurduk, suları da içtik ona da kandık elhamdülillah!" dersek bu duamız dolayısıyla Cenâb-ı Hak bizim günahlarımızı da affediyor.

Onun için gaflet edilmemeli de yemeklere otururken hep beraber oturulup güzelce bir besmeleyi şerifle okunmasını, sonunda da anne mi baba mı herhangi bir büyük dua eder çocuklar da amin der de öyle kalkılırsa sofradan, o sofralarda bereket olur, hepsi herkesin karnı da güzel doyar. Ve o nimetlerden istifade edilir.

Her kim haram bir lokma yerse onun 40 günlük duası kabul olunmaz.

Onun için lokmalarımıza çok dikkat etmeli, haram lokmayı ne pahasına olursa olsun yememeye çalışmalıyız.

İçki satmak haramdır. Bu haramı satıp da, "Ben yalan söylemiyorum, çalmadım da, haram değildir." demek büyük, büyük bir felakettir. Allah esirgeye insanın dinden çıkmasına bile sebep olur. Çünkü Allah'ın haram ettiğini helaldir demek imandan çıkmasına vesile olur.

Binâenaleyh içki satmak çok büyük günahdır, bu çok büyük günah dolayısıyla lokmaları da haram etmeyip diğer kazançlarını da berbat etmemeli. Az kazansın, kanaat eder insan geçinir gider.

Bakınız yemek yedikleri kapları güzelce sıyıranların hakkında o sofralardan o kimse için dualar hasıl oluyor. Hal dilleriyle [o yemek artıkları]; “Yâ Rabbi! bunlara da sen mağfiret et!” diyorlar.

Niçin?

Onları şeytanlar yalayacaktı. Onlara meydan vermedi kendisi güzelce onu sıyırdı, ondan dolayı Cenâb-ı Hak ona hal diliyle onun sahibine dua etmek lütfediyor.

Bu cumadan ders, şimdi bugünkü dersimizde;

“Her kim haram çalınmış olduğunu bildiği halde, bu çalınmış bir maldır bunu bildiği halde bunu yerse, o da günahında çalanla beraber ortakça olur.”

İmamı Âzam *rahmetullahi aleyh*'in devrinde bir koyun çalınmış, birisinin koyununu çalmışlar. İmamı Âzam yedi sene kasaptan et almamış, ki belki o çalınan koyun bizim kasabın çengeline geçmiştir de ben de ondan alı-

rım yerim korkusuyla yedi sene et yememiş.
Kendisi nasıl idare ettiyse etmişler.

Haramlardan kaçınmak çok büyük bir lütuftur.

Biliyorsunuz ki İmamı Âzam'ın babası da, yol da gidiyor. Dereye bir elma düşmüş, dereden giden [elma] nasılsa babasının eline geçmiş de bir ısırmış. Ondan sonra nâdim olmuş gitmiş sahibini bulup helalleşmiş. Bu hukuk o kadar büyüktür.

Allahu Teâlâ hepimizin kusurlarını affetsin. Hakka, helale harama riayet eden kullarından etsin.

«مَنْ أَكَلَ مِنْكُمْ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، فَلَا يَأْكُلُ بَقِيَّةَ يَوْمِهِ؛
وَمَنْ لَمْ يَأْكُلْ فَلْيُتِمُّ صَوْمَهُ. خَطُّ، عَنِ مُحَمَّدِ ابْنِ
صَيْفِيٍّ؛ حَم، طَب، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ.»

*Men ekele minküm yevme âşûrâe fe-lâ
ye'kül bakiyyete yevmihî ve men lem ye'kül
fel-yütimmü savmehû.*²

---

² Ahmed b. Hanbel, I, 232, r. 2058; Ebû Avâne, *Müsned*, II, 234, r. 2969; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, IV, 75, r. 3692; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XI, 302, r. 11804; Begavî, *Mu'cemü'-sahâbe*, II, 516, r. 899; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VIII, 574, r. 24242; Hatîb, *Târîhu Bağdâd*, V, 453.

Bir aşûre günüymüş, Cenâb-ı Peygamber buyurmuş ki,

“Bugün aşûredir oruç tutmak lazım. Eğer sizlerden yiyen varsa, sabahleyin kahvaltı yaptıysanız, bundan sonra yemeyin, oruçlu gibi durun.”

Ve men lem ye'kül fel-yütimmü sav-mehû. “Eğer sabah kahvaltısını yapmadıysanız oruca niyet edin.”

Oruca niyet edin, aşûre gününü, Muharrem'in onuncu günü, oruçsuz geçirmeyin. Muharrem'in onuncu günü tek bir tane oruç olmaz da dokuz, on, yahut on, on biri oruç tutarak ihya etmek, hatta elimizden gelirse [ilk on günü tutmak lazımdır.]

Günlerin en efdali sorulunca Muharrem'in on günü, Zilhiccenin on günü, bu Ramazanın da son on günü çok eftaldir. Onun için bu son on günde kadir gecesini var. Bu kadir gecesini kaçırmamak için hem daha başka faziletlerinden dolayı Cenâb-ı Peygamber 20'sinden bayram gününe kadar itikâfa girerlermiş, camide bulunurlarmış. Dışarıya çıkmazlarmış yemesi içmesi camide. Bize de numûne olmuşlar, sünnet olmuştur. Her kim bunu yaparsa büyük sevaplar almakla beraber mem-

leketi namına da büyük hizmet etmiş olur. Çünkü bunların yapıldığı yere âfetler gelmez. Bunlar âdeta birer kale gibi bu memleketin muhafazasına yardım ederler.

«مَنْ أَلْبَسَهُ اللَّهُ نِعْمَةً، فَلْيُكْثِرْ مِنَ الْحَمْدِ لِلَّهِ؛ وَمَنْ
كَثُرَتْ هُمُومُهُ، فَلْيَسْتَغْفِرِ اللَّهَ؛ وَمَنْ أَبْطَأَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ
فَلْيُكْثِرْ مِنْ قَوْلٍ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ؛ وَمَنْ نَزَلَ
مَعَ قَوْمٍ فَلَا يَصُمُّ إِلَّا بِإِذْنِهِمْ؛ وَمَنْ دَخَلَ دَارَ قَوْمٍ
فَلْيَجْلِسْ حَيْثُ أَمَرَهُ، فَإِنَّ الْقَوْمَ أَعْلَمُ بِعَوْدَةِ دَارِهِمْ،
وَإِنَّ مِنَ الذَّنْبِ الْمَسْخُوطِ بِهِ عَلَى صَاحِبِهِ الْحِقْدُ
وَالْحَسَدُ وَالْكَسَلُ فِي الْعِبَادَةِ وَالضَّنْكَ فِي
الْمَعِيشَةِ. طس، كر، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ.»

*Men elbesehullâhu ni'meten fel-yüksir
mine'l-hamdi lillâhi ve men kesüret
humûmuhu fel-yestağfirillâhe ve men ebtaa
aleyhi rızkuhu fel-yüksir min kavli lâ havle
ve lâ kuvvete illâ billâhi ve men nezele mea
kavmin fe-lâ yasum illâ bi-iznihim ve men
dehale dâre kavmin fel-yeclis haysü emrehu
fe-inne'l-kavme a'lemu bi-avdetin dârihim*

*ve inne mine'z-zenbi'l-meshûti bihi alâ sâhibihi'l-hikdu ve'l-hasedü ve'l-keselü fi'l-ibâdeti ve'd-dankü fi'l-maîşeti.*³

Men elbesehullâhu ni'meten. "Her kim bir elbise giyiyor." *Fel-yüksir mine'l-hamdi lillâhi ve men kesüret humûmuhû fel-yestağfirillâhe.*

Bayramlık şimdi elbiseler yapılır, yahut başka zamanlarda yapılır yeni elbise giyer insan.

"Bu giydiği elbiselerden dolayı Cenâb-ı Hakk'a çok hamd etsin."

Ki Cenâb-ı Hak bak onu hem ziynetlendirdi, hem avretini kapattırdı, üstünü başını soğuktan korudu kendisini, bundan dolayı Cenâb-ı Hakk'a hamd etmek lazımdır.

"Bu hamdi ne kadar çok ederse." tavsiye olunuyor ki, "Nimetleri de o kadar artar onun. Kaygısı, kasaveti, derdi, meşakkati çok olan da Allahu Teâlâ'ya çok istiğfar etsin."

Hemen doktora koşmamalı. Doktora koşarsın sonra. Evvela Allah'a yalvar bir kere,

---

³ Taberânî, *el-Mu'cemü s-sagîr*, II, 165, r. 965; Taberânî, *ed-Duâ*, I, 507, r. 1793; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, VI, 333, r. 6555; İbn Asâkir, *Târîhu Dimeşk*, XLVII, 58, r. -1; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, III, 201, r. 5221; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, VIII, 179, r. 13626; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, X, 140, r. 17153.

istiğfar et, şifa iste Allah'tan. Ondan sonra bakarsın bir çare olmuyor artık, gidersin başının çaresine bakmaya.

Cenâb-ı Peygamber ne güzel söylemiş;

Ve men kesüret humûmuhû fel-yestağfirillâhe. “[Üzüntüsü çok olan kimse] Allah'tan mağfiret dilesin.”

Bunların çoğu hep kabahatlerimizden dolayıdır bir. İkincisi de bazen Cenâb-ı Hak sevdiği kullarına iptilalar verir ki, geçen ki derimizde geçiyordu;

“Sevdiği kullarına Cenâb-ı Hak iptilalar verir fakirlik verir.”

Niçin?

Daima Allah ile olsun diyerekten.

*ed-Duâu muhhu'l-ibâdeti.*⁴

“İbadetin kökü, özü, hülasası duadır.”

Biliyorsunuz ki namaz kılarken biz bu ihlası bulamayız. Ama duaya el açtığımız vakitte içimiz, gönlümüz Allah'a döner. “Aman yâ Rab! Aman yâ Rab!” dediğimizde tam Allah ile oluruz.

Ama namazda?

Namazda işte malum olan şeyleri okumak dolayısıyla bu kadar devamlı olamıyoruz huzurumuz. Ama yalvarırken Cenâb-ı Hakk'a güzel yalvarıyoruz.

Onun için istiğfarlar Cenâb-ı Hakk'a bir nevi yalvarmadır.

b. Rızkın Ağırlaşması Ve Duanın Gücü

Ve men ebtaa aleyhi rızkuhû. "Her kimin rızkı ağırlaşır, zorlaşır, sıkışırsa." *Fel-yüksir min kavli lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi.* "Buna devam etsin."

Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh hem zikirdir hem duadır. Buna devam etsin, bu duaya böyle devam etsin yani.

İhlas ile bu gibi dualar yapılır da Cenâb-ı Hakk'ın kudreti gücü aklımızın dışındadır bizim. Aklımızla onun kudretini ölçemeyiz biz. O hiç olmadık, ümit edilmedik yerlerden çeşitli sebeplerle bol bol rızıklar ihsan eder kullarının üzerine. Sen hemen ona kul olmaya çalış.

Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi buradaki tavsiyesinden size ufacık bir kıssayı anlattayım.

Âs, ashâb-ı kiramdan bir zât-ı muhteremdir, zengin bir adam. Oğlu esir olmuş, Resûlullah'a gelmiş şikayet etmiş;

“Oğlum esir düştü yâ Resûlallah!”

Demiş, “*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh*’a devam et. Oğlun esir oldu sen buna devam et.”

Çok geçmemiş tak tak kapı çalınıyor, bakmış çocuk gelmiş, bir sürü de deve katmış önüne.

Ne oldu oğlum?

İşte baba esirdik, bir çadıra kapadılar bizi, asker başımızda, çalıştırıyor bizi şurada burada. Derken, Allah bir uyku verdi bizim başımızdaki askere, ben de fırsattan istifade orada bulunan bir ata bindim kaçmaya başladım. Baktım ki gavur çobanları da deve sürüsünü topluyorlar, bir nâra vurdum, hepsi eşkıya geliyor diye kaçtılar, ben de develeri topladım geldim demiş.

Allahu Teâlâ'nın çeşitli rızıklarıdır, duanın çok büyük bir şeysi vardır.

Bir tanesini daha söyleyeyim.

Cüneyd-i Bağdâdî *rahmetullahi aleyh*'in zamanında bir kadın oğlu yine esir düşmüş. Kadın âciz bir vaziyette kalmış, gelmiş Cü-

neyd hazretlerine oğlunun kurtulabilmesi için ricada bulunuyor.

O da “Pekâlâ!” demiş geri göndermiş. Bir müddet sonra çocuğu çıkmış gelmiş.

Ne oldu?

Demiş benim ayaklarıma zincir vurdular. Götürdüler bizi hergün çalıştırıyorlar bir yerde. Birgün ayağımdaki zincirler çözüldü benim. Götürdüler beni demirci dükkanına, “Sen bunları neye kırdın?” diyerekten bana darıldılar biraz.

Ben yapmadım dedim.

Götürdüler demirci dükkanına tamir ettirdiler. Birkaç adım attım yine koptu demiş.

Bir daha tamir ettiler, birkaç adım attım yine koptu demirler.

Papazları çağırdılar, bunda bir iş var. Bu olur şey değil, bu demirler kopmaz öyle kolay kolay.

Demişler, “Bu bir dua aldı bir taraftan.”

“Anan var mı?” demişler.

“Var.” demiş.

Demişler, “Sen herhalde ananın duasına uğradın. Allah seni affediyor, biz de affedelim.” diye bir çok erzak da vererekten memleketine yollamışlar adamı.

Dua, bu kitabın aklı aklıma gelmedi, 144. sayfasında yazılıdır. Güzel bir kitaptır.

Binâenaleyh herhangi zikir olursa olsun Allah ismi olduktan sonra hepsinin büyük büyük faydaları vardır. Biz ama o faydaları için değil de Allahu Teâlâ'nın rızasını kazanıp ona layık bir kul olabilmek için onlara devam edelim. Ama onun lütfu olur verir vermez orasına karışmayız.

Rızkı daralanlar bunu desinler.

Ve men nezele mea kavmin fe-lâ yasum.

“Bir kavme misafir oldun, o kavme misafir olduğun vakitte o kavmin izni olmadıkça nafille oruca niyet etmesin.”

Pazartesidir perşembedir oruç âdetidir adamın, bir yere misafirliğe gitti, “Ben yarım oruç tutacağım.” deyip de onları telaşeye sokmasın.

İllâ bi-iznihim. “Onlar müsaade ederlerse, “Eh, tut.” derlerse o zaman tutarsın.” *Ve men dehale dâre kavmin fel-yeclis haysü emrahû.* “Bir eve gittiğimiz vakitte o ev sahibi bize nereye otur derse oraya oturmalıyız.”

“Ben burada oturacağım.”

Olmaz.

Fe-inne'l-kavme a'lemu bi-avdetin dârihim. “O ev sahibi evinin neresine oturmanı iyi bilir onun için sana orasını göstermiştir.”

Sen onun dediği yerde otur.

Ve inne mine'z-zenbi'l-meshûti bihi alâ sâhibihi'l-hikdu ve'l-hasedü. “Kin, haset, bildiğimiz haset, bunlar da sahibi üzerinde büyük bir günahdır.”

Bunlar bize hıristiyanlık âleminden devren geçmiştir. Müslüman hiçbir zaman ne kin yapar ne de hasetlik yapar. Müslümanda haset de olmaz kin de olmaz. Varsa o iyi bir şey değildir. İbadette tembellik o da iyi değildir. Maişette darlık çekmek o da iyi değildir.

Çünkü Allah esirgeye;

«كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كُفْرًا»

*Kâde'l-fakru en yekûne küfren.*⁵

“Fakirlik adamı, Allah esirgesin, küfre kadar götürür.”

Onun için fakirlik denilen şeyi, ona mahsus kullar vardır, onlar o sabrı yapabilirlerse yaparlar. Başkası o sabrı yapamaz, aç kaldı

mı feryat eder. Çıplak kaldı mı feryat eder, günahlara girer, isyan eder.

«مَنْ التَّمَسَ رِضًا لِلَّهِ بِسَخَطِ النَّاسِ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
وَأَرْضَى عَنْهُ النَّاسَ؛ وَمَنْ التَّمَسَ رِضًا النَّاسِ
بِسَخَطِ اللَّهِ، سَخَطَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَسْخَطَ عَلَيْهِ النَّاسَ.
حب، کر، عَنْ عَائِشَةَ.»

*Meni'ltemese rıdâllâhi bi-sahati'n-nâsi
radiyallâhu anhü ve erdâ anhü'n-nâse ve me-
ni'ltemese rıdâ'n-nâsi bi-sahatillâhi sahi-
tallâhu aleyhi ve eshate aleyhi'n-nâse.*⁶

“Her kim Allah’ın rızasını istiyor ama insanlar ondan, onun yaptığı işten memnun değil. İnsanlar onun yaptığı işten memnun değil ama Allah ondan memnun olacağından dolayı o işi yapıyor o adam.” *Radiyallahu anhü.* “Allah ondan razı olur.” *Ve erdâ anhü'n-nâse.* “Nâsı da razı eder.”

*Ve meni'ltemese rıdâ'n-nâsi bi-
sahatillâhi sahitallâhu aleyhi ve eshate aley-*

---

⁶ Tirmizî, "Zühd", 64, r. 2414; İbn Hibbân, *Sahîh*, I, 510, r. 276; İbn Hibbân, *Sahîh*, I, 511, r. 277; Abd b. Humeyd, *Müsned*, I, 440, r. 1524; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, I, 300, r. 499; İbn Asâkir, *Târîhu Dimeşk*, LIV, 20, r. 6568; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, III, 160, r. 5960; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, VIII, 188.

hi'n-nâse. “Fakat bu sefer Allah’ın rızasını bıraktı da insanların kendisinden hoşnut olmasını istiyor. Fakat yaptığı işler Allahu Teâlâ’nın razı olacağı şeyler değil. O zaman Cenâb-ı Hak ona da gazap eder, nâsı ona karşı gazap ettirir, sevdirttirmez.”

«مَنْ التَّمَسَّ مَحَامِدَ النَّاسِ بِمَعَاصِي اللَّهِ، عَادَ حَامِدُهُ
مِنَ النَّاسِ لَهُ ذَمًّا. ابْنُ لَالٍ، وَالْخَرَائِطِيُّ، عَنْ
عَائِشَةَ.»

*Meni’Itemese mehâmede’n-nâsi bi-meâsillâhi âde hâmiduhu mine’n-nâsi lehu zemmen.*⁷

Çok güzel şey!

“Her kim insanların kendisini övmesini, methetmesini, iyi adamdır demesini istiyor ama isyan ediyor. İsyan yollarında günah yollarında. Bundan dolayı Allahu Teâlâ insanların içine bu adama karşı bir nefret verir.”

Bu sevilme istiyordu ya, bu sefer tersi üzerine insanlar bunu sevmezler.

---

⁷ Kudâ’î, *Müsnedü’ş-Şihâb*, I, 299, r. 498; Ukaylî, *ed-Duafâ*, III, 343, r. -1; İbn Adî, *el-Kâmil*, VI, 456, r. -1; Harâitî, *Mesâviü’l-ahlâk*, I, 111, r. 221; Ahmed b. Hanbel, *ez-Zühd*, I, 136, r. 917.

Bunlara misal vermek yerindedir ama belki uygun olmaz. Onun için misallerini kendiniz bulun.

«مَنْ أَلْقَى جُلْبَابَ الْحَيَاءِ، فَلَا غَيْبَةَ لَهُ. الْخَرَائِطِيُّ،
ق وَضَعَفَهُ، خَط، وَالِدَيْلِمِيُّ، وَابْنُ النَّجَّارِ، كَر، عَن
أَنْسٍ»

*Men elkâ cilbâbe'l-hayâi fe-lâ gıybetê
lehû.*⁸

Bu mühim bir derstir!

“Her kim ki hayâ esbabını soyundu yani işi hayasızlık.”

Bu hayasızlık işi, hâli hayasızlık olan insan günahları alenen işliyor yani. Günahları alenen işliyor ve çekinmiyor. Kimseden pervası yok.

“Bunu gıybet etmek caizdir.”

Mesela mübarek Ramazanda sigarasını dumanladı gidiyor, yahut insanlar arasında yiyip içiyor. Bu hayâsızlık alâmetidir. Evet tutmayabilirsin, hasta olursun seferî olursun,

---

⁸ Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, X, 354, r. 20915; Kudâ'î, *Müsnedü's-Şihâb*, I, 263, r. 426; Deylemî, *el-Firdevs*, III, 616, r. 5925; İbn Asâkir, *Târîhu Dimeşk*, LXXI, 144, r. -1; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, III, 595, r. 8072; Hatîb, *Târîhu Bağdâd*, V, 280.

şu olursun bu olursun ama insanların arasında bunu böyle alenen yiyip, dini tahkir edercesine hareket caiz olmadığından dolayı;

“Arkadaşlar şu adamı görüyor musunuz? Tanıyın bak, bu adam hayâsız bir adamdır. Ramazanda oruç yiyor, Ramazanda şunu yapıyor, başka zamanda bunu yapıyor.” diyerek bu gibi hayâsızlık yapan insanları bildirmek, teşhir etmek insanların üzerine borç oluyor.

Çünkü bir insan yan kesicidir, biliniyor ki bu adam yan kesicidir. Aramıza da girmiş, ha bu birisinin canını yakacak şimdi.

“Arkadaşlar şu adamı görüyor musunuz? Bu adam yan kesicidir ha! Ceplerinizi iyi yoklayın!” [demek,] o vakit günah değil.

Niçin canım, o adamı teşhir ettik, meydana vurduk onun ayıplarını?

Yo, yani o can yakıcı olacak. O can yakıcı olduğu için onu bildirmemiz borç oluyor üzerimize ki başkasının da canı yanmasın diyerekten. Onu örtmek bastırmak hakkımız da değil. Çünkü çok kimselerin canı yanacak sonra.

Bakınız, ama bunlar genişler ha, bu kardarcık değil. Bunların genişlemesini size bırakıyorum ben. Bunları genişlettiriniz.

Böyle bu gibi insanları tanımak bilmek ve bu gibi insanlara [dikkat edip onları teşhir etmek] yani bu geniş bir ders, kısacık değil genişletin bunu. Taa nerelere kadar gider bu ders.

Binâenaleyh insan hayasız insanları tanımalı ve bilmeli ve onlara nasıl hürmetle saygı gösterileceğini de anlamalıdır. Körü körüne kör gibi gitmek doğru olmaz.

«مَنْ أَلْطَفَ مُؤْمِنًا أَوْ قَامَ لَهُ بِحَاجَةٍ مِنْ حَوَائِجِ
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، صَغُرَ ذَلِكَ أَوْ كَبُرَ، كَانَ حَقًّا عَلَى
اللَّهِ أَنْ يُخْدِمَهُ خَادِمًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ. ابْنُ أَبِي الدُّنْيَا
فِي «قَضَاءِ الْحَوَائِجِ»، عَنْ أَنَسٍ.»

*Men eltafe mü'minen ev kâme lehû bi-hâcetin min havâice'd-dünyâ ve'l-âhireti sağura zâlike ev kebure kâne hakkân alallâhi en yuhdimehu hâdimen yevme'l-kıyâmeti.*⁹

---

⁹ İbn Ebi'd-Dünyâ, *Kazâ'ü'l-havâ'ic.*, I, 54, r. 46; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, VII, 151, r. 4119; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, VIII, 191, r. 13704; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 443, r. 16455; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, III, 54, r. -1; İbn Adî, *el-Kâmil*, VIII, 98.

c. Azdan Vermek, Selam Vermek, İnsaf Sahibi Olmak

Bak ne güzel!

Men eltafe mü'minen. "Bir mü'mine bir lütufta bulunuyor." *Ev kâme lehû bi-hâcetini.* "Yahut lütufta bulunamadı ama bir yardımda bulundu."

Gel elinden tutayım da seni şuraya götürreyim dedi. Bir hacet, bir işi var bir haceti var o haceti için onunla beraber yürüdü.

Min havâice'd-dünyâ ve'l-âhireti. "İster dünya hacetleri isterse âhiret hacetleri olsun."

"Bununla beraber onun hacetine yardımcı olursa bir mü'min." *Sağura zâlike ev keburra.* "İsterse ufak olsun isterse büyük olsun bu hacet." *Kâne hakkân alallâhi en yuhdimehû hâdimen yevme'l-kıyâmeti.* "Allahu Teâlâ ona kıyamet gününde hususî hizmetkârlar verecek."

Bu ona yardımından dolayı, kardeşine olan yardımına mükafatı.

«مَنْ أَمَرَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَى عَنِ الْمُنْكَرِ، فَهُوَ
خَلِيفَةُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ وَخَلِيفَةُ كِتَابِهِ وَخَلِيفَةُ
رَسُولِهِ. الدَّيْلَمِيُّ، عَنْ ثَوْبَانَ.»

*Men emere bi'l-ma'rûfi ve nehâ ani'l-
münkeri fe-hüve halîfetullâhi fi'l-ardi ve
halîfetü kitâbihi ve halîfetü resûlihi.*¹⁰

Halife kimmiş yeryüzünde?

İşte filan adam.

Yok öyle değil.

“Allah’ın emrini kim yapıyorsa yasaklar-
dan kim men ediyorsa Allah’ın halifesi yeryü-
zünde o.”

O halife dört tane. Ebû Bekir, Ömer,
Osman, Ali. Bitti ondan sonra halife. Ondan
sonra kuvvet devri.

Onun için;

*Men emere bi'l-ma'rûfi ve nehâ ani'l-
münkeri.*

Emr-i mâruf her müslümanın vazifesi,
bunu yapın yahu!

---

¹⁰ Deylemî, *el-Firdevs*, III, 586, r. 5834.

“Ramazandır oruç tutulmaz mı hiç? Allah’ımızın emri. Sen nasıl adamsın?” [diyerek] emredeceksin.

Ve nehâ ani’l-münkeri.

Sigara içiyor, kahve içiyor, şunu yapıyor bunu yapıyor;

“Tüh utanmaz herif! Bunlar bu mübarek günde yapılır mı? Sen nasıl müslümansın?” [diyerek nehyedeceksin.]

Fe-hüve halîfetullâhi fi’l-ardi ve halîfetü kitâbihi ve halîfetü resûlihi. “Bunu yapabilen adam hem Allah’ın halifesi hem Kitab’ının halifesi hem de Resûlullah’ın halifesi oluyor.”

Onun için demin bir ders geçti, bu derste yine Peygamber Efendimiz dedi ki;

“Bana üç şey sevdirdi dünyanızdan: Birisi koku, birisi kadın, birisi de beş vakit namaz dedi.”

Oradan Ebû Bekir bir şey söyledi yine üç tane, Ömer söyledi üç tane. Ömer de dedi ki;

“Benim de sevdiğim üç şey var: Birisi emr-i mâruf yapmak...

Emr-i mâruf nehyi ani’l-münker asıl halifelik burada, vazifenin büyüğü.

«مَنْ أَنْتَفَى مِنْ وَلَدِهِ لِيَفْضَحَهُ فِي الدُّنْيَا، فَضَحَهُ اللَّهُ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رُؤُوسِ الْأَشْهَادِ، قِصَاصٌ بِقِصَاصٍ.»

«حم، طب، حل، عن ابن عمر.»

*Men'intefâ min veledihî li-yefdahahû
fi'd-dünyâ fedahahullâhu yevme'l-kıyâmeti
alâ ruûsi'l-eşhâdi kısâsun bi-kısâsin.*¹¹

“Allah bir evlat vermiş fakat hoşnut değil
ondan, ‘Bu benim değildir.’ diyor.”

Her nedense benim değildir diyor.

“Allahu Teâlâ’da kıyamet gününde bu
adamı insanların arasında böyle kısasa kısas
olarak fadâhilini, kabahatlerini meydana ko-
yacak.”

«مَنْ أَنْصَفَ النَّاسَ مِنْ نَفْسِهِ، ظَفَرَ بِالْجَنَّةِ الْعَالِيَةِ،

وَمَنْ كَانَ الْفَقْرُ إِلَيْهِ أَحَبَّ مِنَ الْغِنَى، فَلَوْ اجْتَهَدَ

عِبَادُ الْحَرَمَيْنِ أَنْ يُدْرِكُوا مَا أُعْطِيَ، مَا أَدْرَكُوا.

«الدَّيْلَمِيُّ، عَنِ ابْنِ عَمْرٍو.»

¹¹ Ahmed b. Hanbel, II, 26, r. 4795; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XII, 400, r. 13478; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, IV, 312, r. 4297; Dey-lemî, *el-Firdevs*, III, 508, r. 5576; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 196, r. 15327; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, IX, 223.

*Men ensafa'n-nâse min nefsihî zafire bi'l-cenneti'l-âliyeti ve men kâne'l-fakru ileyhi ehabbe mine'l-ğınâ fe-levi'ctehede ubbâdü'l-haremeyni en yüdrükû mâ u'tiye mâ edrekû.*¹²

Ensaf, insaf yani. Birbirimize, “İnsaf!” deriz iki de bir de. İnsaf demek “adaletle iş görmek” demek.

Onun için üç şey imandandır.

ثَلَاثٌ مِنَ الْإِيمَانِ: الْإِنْفَاقُ مِنَ الْإِقْتَارِ، وَبَدْلُ
السَّلَامِ لِلْعَالَمِ، وَالْإِنْصَافُ مِنْ نَفْسِكَ. بِرَطْبٍ عَنْ
عَمَّارٍ، وَرَجَّحَ نَوْقَهُ عَلَيْهِ.

Selâsetün mine'l-îmâni el-infaku mine'iktâri ve bezlü's-selâmi ve'l-insafü min nefsike.

Birisi;

el-Infaku mine'iktâri. “Az paran var, o azdan da infak edebilmek imanın kuvvetinden ileri gelir.”

Çoktan kim olsa verir. Azdan verebilmek imanın kuvvetinin işaretidir.

---

¹² Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XV, 805-806, r. 43199.

İkincisi;

Ve bezlü's-selâmi. "Herkes *esselamü aleyküm* diyerekten selam vermek, bu da imanın kuvvetinin alâmetidir."

Üçüncüsü;

Ve'l-insafü min nefsike. "Nefsine insaf yani nefesine Allahu Teâlâ'nın haklarına ve kullarının haklarına riayet etmek."

Hem Allahu Teâlâ'nın hakkına hem de kullarının hakkına riayet edebilmeye insaf diyorlar. Yalnız Allahu Teâlâ'ya kulluk edersen insanlara karşı olan vazifeni yapmazsan insaf sahibi olmazsın. İnsaf sahibi olabilmek için hem Allahu Teâlâ'nın hakları olan namaz niyaz oruç ibadet taat olacak hem de kullarına olan şefkat merhamet yardım muâvenet bu da orada onun içinde olacak.

Men ensafa'n-nâse min nefsihi. "Kim bunu böyle yapabilirse." *Zafire bi'l-cenneti'l-âliyeti.* "O âlî cennete nail olur." *Ve men kâne'l-fakru ileyhi ehabbe mine'l-ğınâ.* "Her kime ki fakirlik zenginlikten daha âlâ olursa."

Fakirlik daha âlâ zenginlikten, onu isterse insan, seviyor.

Men kâne'l-fakru ileyhi ehabbe. "Fakirlik daha ziyade sevgili ona." *Mine'l-ğınâ.* "Zenginlikten."

Zenginlikte telaşe çok. Bu istemiyor o adam, fakirliği severse.

Fe-levi'ctehede ubbâdü'l-haremeyni en yüdrikû mâ u'tiye mâ edrekû. "Bu adamın nail olduğu devlete Mekke'nin Medine'nin âbidleri bile erişemez."

Niçin?

Allah'a kul, nefesine de insaflı; hem kulğa riayet ediyor hem de hakk-ı nâsa riayet ediyor. Onun için iman iki şeyden ibarettir demişler: Birisi Allah'a kulluk diğeri de mahlukata faydalı olabilmek. Hep bu mahlukata şefkatli merhametli olabilmek. Bunun birisi olur birisi olmazsa bacağının birisi var birisi yok, kolunun birisi var birisi yok, gözünün birisi var birisi yok gibi.

Bak şimdi;

«مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِرًا أَوْ وَضَعَ عَنْهُ، أَظْلَهُ اللهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ
لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ. حم، م، حب، عَنْ أَبِي الْيَسْرِ؛ وَابْنُ
مَنْدَةَ، طَب، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ.»

*Men enzara mu'siren ev vada'a anhü ezallehullâhu fî zıllihi yevme lâ zılle illâ zılluhu.*¹³

Men enzara mu'siren. "Bizden borç istedi bir adam verdik, az çok."

Baktık ki adamın durumu bozuk.

Ev vada'a anhü. "Hadi, 'Helal ettim ben sana hakkımı.' dedi bağışlayıverdi." *Ezallehullâhu fî zıllihi yevme lâ zılle illâ zılluhu.* "O kıyamet gününde hiç gölgeğin olmadığı yerde Allahu Teâlâ bu borçluyu affettiğinden dolayı onu gayet güzel bir gölgelikte gölgelendirir."

İkincisi;

---

¹³ Müslim, "Zühd", r. 74; Tirmizî, "Buyû", 67, r. 1306; Dârimî, "Büyü", 50, r. 2630; Ahmed b. Hanbel, II, 359, r. 8711; Ahmed b. Hanbel, III, 427, r. 15521; İbn Hibbân, *Sahîh*, XI, 424, r. 5044; Hâkim, *el-Müstedrek*, II, 33, r. 2224; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, IV, 465, r. 22169; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, IV, 547, r. 23021; Abd b. Humeyd, *Müsned*, I, 307, r. 378; Bezzâr, *Müsned*, XV, 343, r. 8906; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, V, 584, r. 10975; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, XIII, 531, r. 10735; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, XIII, 532, r. 10736; Tahâvî, *Şerhu müşkili'l-âsâr*, IX, 423, r. 3815; Tahâvî, *Şerhu müşkili'l-âsâr*, IX, 424, r. 3817; Tahâvî, *Şerhu müşkili'l-âsâr*, IX, 426, r. 3820; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, I, 270, r. 879; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, IV, 254, r. 4124; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, IV, 294, r. 4241; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, V, 13, r. 4537; Taberânî, *el-Mu'cemü's-sagîr*, I, 349, r. 581; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XIX, 106, r. 214; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XIX, 165, r. 372; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XIX, 166, r. 373; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XIX, 166, r. 374; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XIX, 168, r. 379; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XIX, 170, r. 380; Begavî, *Şerhu's-sünne*, VIII, 198, r. 2141; Begavî, *Şerhu's-sünne*, VIII, 198, r. 2142; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, II, 19, r. -1; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, VI, 266, r. -1; İbn Mende, *Ma'rifetü's-sahâbe*, I, 817.

«مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِرًا بَعْدَ حُلُولِ أَجَلِهِ، كَانَ لَهُ بِكُلِّ يَوْمٍ
صَدَقَةٌ. خَطُّ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمٍ.»

*Men enzara mu'siren ba'de hulûli ecelihî
kâne lehû bi-küllî yevmin sadakaten.*¹⁴

“Üç aylığına bir borç verecek adama. Üç ay geldi adam borcu ödeyemiyor.”

Ne yapalım?

Mahkemeye mi müracaat edelim?

Yo!.. bak;

Men enzara mu'siren ba'de hulûli ecelihî. “Ecel, vakti geldi, baktık ki adam ödeyemiyor.” *Kâne lehû bi-küllî yevmin sadakaten.* “Kaç gün geri kalırsa o para o kadar gün sadaka [vermiş] yerine geçiyor.”

Sadaka vermiş gibi bir sevap alıyorsun. Onun için zorlama, mümkünse adam tehir etsin, hergün bu sevabı alacaksın. Sadaka [vererek] bu kadar parayı dağıtırsan ne kadar sevap alıyorsan, ona olan müsamahandan dolayı o sadaka [sevabını] aynen alacaksın.

---

¹⁴ Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 218, r. 15409; Hatîb, *Târîhu Bağdâd*, II, 137.

«مَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ نِعْمَةً فَلِيَحْمَدِ اللَّهَ، وَمَنْ اسْتَبْطَأَ
الرِّزْقَ فَلْيَسْتَغْفِرِ اللَّهَ، وَمَنْ حَزَنَهُ أَمْرٌ فَلْيَقُلْ: لَا
حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ. حَب، خط، عَنْ عَلِيٍّ.»

*Men en'amellâhu aleyhi ni'meten fel-yahmedillâhe ve meni'stebtae'r-rizka fel-yestağfirillâhe ve men hazenehu emrûn fel-yekul: Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi.*¹⁵

Allahu Teâlâ bize bir nimet verdi, ne çeşit olursa olsun, nimetin sayısı bitmez.

Men en'amellâhu aleyhi ni'meten. “Bu nimetlerden birisini verdiği vakitte.” *Fel-yahmedillâhe.* “Allaha hamd etmek lazım.”

Çok şükür elhamdülillah, gerek sıhhat, gerek afiyet, gerek mal nimeti, gerek çoluk çocuk nimeti, çeşitli nimetler. Bunları verdiği için dolayı Allahu Teâlâ'ya hamd etmek vazifemizin başında geliyor. Çünkü Kur'ân-ı Azîmüşşân'ın başı *Elhamdülillahi rabbi'l-âlemîn* ile başlıyor.

Allahu Teâlâ'ya hamd etmekle mükellefiz.

---

¹⁵ Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, II, 154, r. 642; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, VI, 256, r. 4132; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, III, 259, r. 6442; Hatîb, *Târîhu Bağdâd*, IV, 296.

d. Lâ Havle Ve Lâ Kuvvete İllâ Billâh İle Şükretmek

Yine bak yine geldi bir tanesi.

Ve meni'stebtae'r-rizka. "Rızkı az geliyor adamın."

Az kazanıyor, çok çalışıyor fakat kazancı az.

Fel-yestağfirillâhe. "O adam da Allah'a istiğfar etsin."

İstiğfar dolayısıyla Cenâb-ı Hak bakarsın ona çok rızık verir, çok nasip verir.

Ve men hazenehû emrûn. "Bir iş var, hareketleri mahzun."

Bir derdi var, bir meşakkati var. Ondan dolayı mahzun.

Fel-yekul: Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi. "O da buna devam etsin."

Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh Allahu Teâlâ'nın lütfuyla onun hüznünü kederini giderir elbet.

Buraya tabi pek çok yabancılar geliyor. Bazı Pakistanlılar her zaman gelirler, kıyafetleri ile görürsünüz de. Bunlar senede en aşağı dört ay memleketlerinden çıkarlar dış memleketlerde ta Amerika'ya kadar, Filipinler'e kadar giderler, müslümanlara ellerinden gel-

diği kadar yardımcı olabilmek için alışırlar. Ve bu suretle de dört ay işlerini bırakırlar. Memursa memuriyetini bırakır, işiyse işini bırakır, tccarsa ticaretini bırakır. Dediler ki bizim burada;

“Yahu siz nasıl adamsınız, dört ay böyle işinizden gcnzden ayrılıyorsunuz, dkkanlarınız ne oluyor sizin?”

“Kapalıdır.” dediler. Onların lafı.

E sonra bu dört ay siz ne yiyeceksiniz ne ieceksiniz?

“A siz nasıl iman sahibisiniz?” dediler bize, “Siz nasıl iman sahibisiniz? Bilmiyor musunuz ki Allahu Teâlâ rızkı taksim etmiştir. Taksim etmiştir o biz bir gün de asak o dükkanı o rızık gelip bizi bulacak.”

İman var.

«مَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ نِعْمَةً فَاَرَادَ بَقَاءَهَا، فَلْيُكْثِرْ مِنْ قَوْلٍ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، ثُمَّ قَرَأْ: ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾»

طب، عَنْ عَقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ»

Men en'amellâhu aleyhi ni'meten fe-erâde bekâehâ fel-yüksir min kavli lâ havle

*ve lâ kuvvete illâ billâhi sümme karae: Ve lev lâ iz dehalte cenneteke külte mâ şâellâhu lâ kuvvete illâ billâhi.*¹⁶

Men en'amellâhu aleyhi ni'meten "Yine Cenâb-ı Hak bir nimet verdi, verdiği o nimete karşı." *Fe-erâde bekâehâ.* "İstiyor ki o nimet elimde kalsın."

Nimet elimde kalsın istiyorsanız onu.

Fel-yüksir min kavli lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi. "O zaman bu zikre devam edin."

Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh zikrine devam edince eline geçen nimet elinde kalır.

Niçin?

E şükredene nimetlerimi artırırım diyor Allah. Şükretmese elinden gider. *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh* da şükürü ifade ediyor.

Sümme karae: "Sonra Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* bir âyet-i kerîme okumuşlar ki."

---

¹⁶ Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XVII, 310, r. 859; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, I, 56, r. 155; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, VI, 333, r. 6555; Taberânî, *el-Mu'cemü s-sagîr*, II, 165, r. 965; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, I, 454, r. 1955.

﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا

بِاللَّهِ﴾

*Ve lev lâ iz dehalte cenneteke kÛlte mâ şâellâhu lâ kuvvete illâ billâhi.*¹⁷

Adamcağızın babalarından kalmış gayet güzel bir bağı varmış, her sene dünyanın mahsulünü veriyor filan. Bu bunlar o nimetlerin şükürünü ifa edememişler ve bu zikirleri yapamadıklarından dolayı ellerinden nimet çarçabuk gitmiş. Bir de gitmişler bakmışlar ki bağda bahçede bir şey kalmamış hep kurumuş ağaçlar. Meyveler dökülmüş bir şeye yaramamış.

Niçin?

Şükürünü ifa etmemiş Allah da elinden almış.

Ama sen tabi diyeceksin ki;

“Ya gavurcukların da var bağları bahçeleri, bu gavurcukları ki her sene güzelleşiyor daha, bu kadar gavurluklarıyla beraber Allah onlara da veriyor. E ne diyeceksin buna?”

Allah'ın işine biz karışmayız. Onun işi ayrı, O'nun bize söylediğine bakarız.

Bir tane hikaye aklıma geldi.

Bir gavurla bir müslüman bir evliya ölüyor. Allah'ın bir velisiyle Allah'ın düşman olan gavur bir zât ölüyor.

Ölen bu gavurcağız demiş ki;

“Yâ Rabbi! Şu filan balık olsa da şundan bir yesem ben, ne kadar hoşuma gidecek.”

Fakat o denizde de o balık yok. O gavurun bulunduğu o memleketinin denizinde, mesela bizim karabalık yahut kalkan balığı filan istiyor, yok o denizde o balık.

Cenâb-ı Hak bir meleğe emretmiş, “Tut o balığı götür o adamın ağının içerisine koy, tutsunlar onu.”

Tutmuşlar, gavur balığı almış oh bir ferahla yerken ölmüş gitmiş.

Allah'ın bir velisi var. Allah'ın işine karışılmaz. Allah'ın bir velisi var o da son nefeste;

“Ah, bir bardak süt olsa da bari, şöyle bir içsem de içim bir rahatlansa.” demiş. Almışlar bir bardak süt getiriyorlar. Hemen bir meleği yollamış demiş;

“Bu adamın ayağına vurun çelmeyi dökülsün o süt.” demiş. Süt dökülmüş adam da içememiş ve âhirete göçmüş.

Melekler şaşırılmış bu işe;

“Yâ Rab! Hikmetinden sual olunmaz ama nedir bu iş? Bu gavur senin bu kadar düşmanırken onun istediği balığı ta nerelerden tutturdun da götürdün yedirdin ona? Bu veli kulun da senden süt istedi en nihayet, onu da buna mahrum ettin?”

Demiş;

“Bu gavurun cehennemde bir çukuru kaldıydı, en derin yere gitmek için bir çukuru kaldıydı. Onu yedirmek suretiyle bu çukuru da ona verdim. O veli kulumun da cennette bir derecesi vardı yetişemediydi oraya, ona sabretmek dolayısıyla o da o dereceye nail oldu.”

Binâenaleyh onlar ne yaparlarsa yapsınlar onlar bizim için kıyası olmaz da bizim kıyas olunacak şeyimiz Allah’a kulluk olan vazifelerimizi yapabilmektir. Allah nimet verdiyse ona hamd edeceğiz şükredeceğiz.

«مَنْ انْقَطَعَ إِلَى اللَّهِ كَفَاهُ اللَّهُ كُلَّ مُؤْنَةٍ، وَرَزَقَهُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛ وَمَنْ انْقَطَعَ إِلَى الدُّنْيَا وَكَلَّهُ اللَّهُ
إِلَيْهَا. طَب، هَب، خَط، عَنْ عِمْرَانَ.»

*Meni'nkata'a ilallâhi kefâhullâhu külle
mü'netin ve razakahu min haysü lâ yahtesibü
ve meni'nkata'a ile'd-dünyâ vekelehullâhu
ileyhâ.¹⁸*

Allah!..

Medine-i Münevvere'ye gitmiştik bir se-
ne, orada saatçi Osman Efendi diye bir muh-
terem efendi var, yaşlı bir adam. Ziyaretine
gittik, bir sürü kitapların içerisinde gömülmüş
müteâlâ ediyor. Selam verdik oturduk. Dedim
ki;

“Hocaefendi bir kitap da bize tavsiye et-
seniz de biz de onu okuyalım bu kadar kitap-
ların arasında”

Bana o adamcağız dedi ki, Allah afiyetler
versin ömürlerine. Bu hadîs-i şerîfe mutâbık

---

¹⁸ Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, II, 488, r. 1290; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, II, 351, r. 1044; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, II, 487, r. 1289; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, III, 346, r. 3359; Taberânî, *el-Mu'cemü s-sagîr*, I, 201, r. 321; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, I, 298, r. 493; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, I, 298, r. 495; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, III, 226, r. 6273; Hatîb, *Târîhu Bağdâd*, VIII, 96.

bir âyet-i kerîmeyi okudu. Ben anlayamadım bunun ne demek istediğini. Sonra alt tarafını okuyunca anlaşıldı ki iş, “Dünyadan kesil Allah’a dön.” demiş. Ne yapacaksın çok okuyup da? En iyi şey Allah’a dön, bırak bu dünyayı. Kesil dünyadan, ilgini kes.

Kim bu Allah’a kendisini döndürürse, kulluk bambaşka bir şey efendi! Kulluk bambaşka bir şey! Allah da bambaşka bir şey. Allah bizim bildiğimiz gibi değil ki öyle yani şuna benzetelim buna benzetelim. Hâşâ sümme hâşâ! Allah bütün varlıkların sahibi baksana! Bütün mevcudatın sahibi, yerin sahibi göğün sahibi. Sonra bir Allah var! Başka eşi yok yardımcı yok, kimseden bir şey istediği yok. Dünyanın evvelinden ahirine kadar her şeyi O yapıyor. Şu insanı düşünmek yine kafidir. Şu insana bak! Bu ne mevcut yani, ne mahluktur bu mahluk?

Nasıl yapılmıştır bu mahluk?

Kim yapabilir böyle bir mahluku?

Bunu yapan Allah *celle ve alâ*’ya sen dön de bak, Allah sana neler yapar. Ama gönünü çevir kendini de çevir Allah’a. Allah’ın istemediği şeyleri yapma Allah’ın istediği şeyleri de yap. İbadetini yap, kulluğunu yap,

herkese yardımcı ol, şefkatli ol, merhametli ol, herkesin imdadına yetiş. Bak Allahu Teâlâ sana nasıl lütuf kapılarını açar sen de şaşırırsın burası cennet mi acaba dersin. Cennette yaşatır gibi seni yaşatır bu dünyada. Her taraf ateş, İbrahim ateşin içerisinde gülistan içerisinde. Her tarafı yakıyor ateş dünyayı kavramış, İbrahim ateşin içinde gülistanda.

Bu Allah öyle Allah aziz kardeş! Ateşi gülistan yapan Allah.

e. Ahiret Ve Cennet

Binâenaleyh O'na dön, her şey senin olur dünyada.

Cennet dediğin nedir senin yani?

Allahu Teâlâ'nın razı olduğu bir yer. Senden ne zaman razı olursa sen o zaman cennettesin işte.

Onun için İsmail Hakkı der ki cennet iki: Birisi dünyada birisi âhirette.

Âhiretteki cennete eh kim girecek kim girmeyecek, ne bilelim artık, Allah'ın takdiri o.

Ama dünyadaki cennet?

“Dünyadaki cennete giremediysen âhîrettteki cenneti de bekleme!” diyor Bursalı İsmail Hakkı.

“Neresidir yahu bu dünyadaki cennet?” demişler.

“Ârifin gönlü.” demiş.

Her akşamda radyoda söylüyor ki “Gel gir gönlüme gel gir gönlüme.” diyerekten. İşte o Allah gönül sahiplerinin şeysi büyük nimettir.

“Kim ki her şeyden kesilir de Allah’a dönerse, Allahu Teâlâ onun her işine kefildir, yardımcısıdır. Ummadığı yerde kendisine rızıklar ihsan eder. Her kim de kendi işimi kendim becereceğim diye dünyaya dönerse.” *Vekele-hullâhu ileyhâ.* “Sen de dünyadan çalış bakalım doyur karnını ne yaparsan yap der bırakır kendi haline.”

Nasıl deryadaki gemi kaptansız, pusulasız kalırsa nihayet çarpıla çarpıla gider denizin dibine, balıkların yanına.

«مَنْ أَهَانَ سُلْطَانَ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ أَهَانَهُ اللَّهُ، وَمَنْ
أَكْرَمَ سُلْطَانَ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ أَكْرَمَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.
طب، عَنْ أَبِي بَكْرَةَ.»

*Men ehâne sultânallâhi fi'l-ardi ehâne-
hullâhu ve men ekreme sultânallâhi fi'l-ardi
ekremehullâhu azze ve celle.*¹⁹

Men ehâne. "Her kim ihanetlik ederse."
Sultânallâhi fi'l-ardi. "Yeryüzündeki kuvvet
sahiplerine." *Ehânehullâhu.* "Allah da ona
ihanet eder." *Ve men ekrame sultânallâhi
fi'l-ardi ekremehullâhu azze ve celle.* "Allah
celle ve alâ da ona ikram eder."

Bu kadar yeter.

«مَنْ أُهْدِيَتْ لَهُ هَدِيَّةٌ وَعِنْدَهُ قَوْمٌ، فَهُمْ شُرَكَاءُ فِيهَا.
عق، طب، حل، ق، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ.»

*Men ühdiyet lehû hediyeetün ve indehû
kavmun fe-hüm şürekâühû fîhâ.*²⁰

¹⁹ Tirmizî, "Fiten", 47, r. 2224; Ahmed b. Hanbel, V, 42, r. 20433; Tayâlisî, *Müsned*, II, 210, r. 928; Bezzâr, *Müsned*, IX, 121, r. 3670; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, VIII, 283, r. 16659; Kudâ'î, *Müsnedü's-Şihâb*, I, 259, r. 419; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, I, 215, r. 1073.

²⁰ Abd b. Humeyd, *Müsned*, I, 233, r. 705; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, VI, 303, r. 12036; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, VI, 303, r. 12037; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XI, 104, r. 11183; Taberânî, *el-*

Birisi getirdi bize bir hediye verdi; elma, arput, ayva, para, pul. Burada da üç beş arkadaş var oturuyoruz. Bu gelen hediyeyi bu arkadaşlar arasında taksim etmek, hemen alıp da eve götürmemek lazım. Bunlara da takdim edeceksin.

Fe-hüm şürekâühû fîhâ. “Onlar o gelen hediye de şeriktirler, gördüler gözleriyle.”

Gördüklerinden dolayı hakları var.

Onun için eskiden zembillerimiz varmış, zembil sen bil imiş. İçindeki senden başka kimse bilmezmiş. Onunla getirirlermiş hep evine getireceğini. Şimdi de filelerimiz var onun içerisini, elmasını armudunu herkes göre göre [getiriyoruz]. Bu bazı çocukların babaları da belki biraz zayıf olur alamazlar, onu görür imrenir gözü kalır onda. Senin çocuk da yer hasta olur, “Ne oldu bu çocuğa hasta oldu acaba?” dersin ama o çocuğun gözünün değdiğini fark etmezsin. Ona da vereceksin ondan.

Mu'cemü'l-evsat, III, 53, r. 2450; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, IV, 148, r. 6728; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 117, r. 15099; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, III, 351, r. -1; Hatîb, *Târihu Bağdâd*, XVI, 359, r. -1; Ukaylî, *ed-Duafâ*, III, 67.

«مَنْ بَاتَ طَاهِرًا، بَاتَ فِي شِعَارِهِ مَلَكٌ، وَلَا يَسْتَقِرُّ
سَاعَةً مِنَ اللَّيْلِ إِلَّا قَالَ الْمَلَكُ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِعَبْدِكَ
فُلَانٌ، فَإِنَّهُ بَاتَ طَاهِرًا. قط، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ؛ ك،
وَالْبَزَّازُ، عَنْ ابْنِ عُمَرَ.»

*Men bâte tâhîran bâte fî şîârihi melekün
ve lâ yestekirru sâaten mine'l-leyli illâ
kâle'l-melekü: Allâhüme'ğfir li-abdike
fûlânün fe-innehû bâte tâhîran.*²¹

Men bâte tâhîran. “Her kim akşam ya-
tarken abdestli olarak yatarsa.”

Yatacağız ya, abdestli olarak yatarsa...

Bâte fî şîârihî melekün. “Onun koltuğunun
altında onunla beraber bir de melek yatar.”

*Ve lâ yestekirru sâaten mine'l-leyli illâ
kâle'l-melekü: Allâhüme'ğfir li-abdike
fûlânün.* “Bu iki tarafa döndükçe kımıldadık-
ça, o yanında yatan melek; ‘Yâ Rabbi! Sen bu
kulunu mağfiret et!’ der.” *Fe-innehû bâte*

---

²¹ İbn Hibbân, *Sahîh*, III, 328, r. 1051; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, IV, 283, r. 2526; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XII, 446, r. 13621; Ta-
berânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XII, 446, r. 13620; Taberânî, *Müsnedü's-
şâmiyyîn*, III, 402, r. 2552; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XV, 350, r.
41336.

tâhiren. “Çünkü bu temiz olarak, abdestli olarak yattı.”

Binâenaleyh akşam olup yatarken mutlaka hemen yatağa girivermemeli. Bizim büyükle-
rimizden aldığımız bir ders var. Bu derste der-
ki, “Akşam yatarken taze abdest alın.”

Yatsı namazını kıldık abdestliyiz ama olsun,
taze bir abdest al gece sıkışma yani. Taze
abdestini aldıktan sonra hiç olmazsa dört
rekât namaz kıl da öyle yat. Büyüklerimizin
tavsiyesi. Biz de elhamdülillah buna riayet
eder dururuz. Yatarken taze abdest alır nafi-
le olarıktan [namaz kılarırsınız.] Hatta oturdu-
ğunuz yerde kılsanız daha âlâ. Oturduğunuz
yerde nafiye namazlar kılınabilir. Ve böyle de
tavsiye edilmiş zaten. Öyle abdestinizle na-
mazınızla yatarsanız, eh, ecel de gelse şey
yok. “Pekâlâ, hoş geldin.” der gideriz.

Sonra bütün gece meleğin duasına da nail
olunuyor.

Yine;

«مَنْ بَاتَ لَيْلَةً فِي خِفَّةٍ مِنَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ يُصَلِّي،
تَدَاكَتْ حَوْلَهُ الْحُورُ الْعَيْنُ حَتَّى يُصْبِحَ. طَب، عَنِ

ابْنِ عَبَّاسٍ»

*Men bâte leyleten fî hiffetin mine't-taâmi ve's-şerâbi yusallî tedâkket havlehu'l-hûru'l-îynü hattâ yusbiha.*²²

Gece yatarken, Allah şimdi bizi affetsin yine, Ramazandır diye şimdi acıkıyoruz akşama da yedikten sonra gayrı kımıldayacakta halimiz kalmıyor. Yemek içmek işte şunu da getir bunu da getir, çok, haddinden fazla. Eğer teravihler de olmasa işimiz berbat.

Ondan sonra diyor ki;

Men bâte leyleten fî hiffetin mine't-taâmi ve's-şerâbi. “Böyle az yer de mideniz boşken hafif bir halde yatarsanız.” *Yusallî tedâkket havlehu'l-hûru'l-îynü hattâ yusbiha.* “Hûrîler böyle dağların çarpıştığı gibi çarpışarak onun etrafına yığılırlar ve ona sabaha kadar dualar ederler.”

Niçin?

Şimdi doktorlarda bize söyleyip duruyor yine kulağımıza girdiği yok işte! İlle o nefsin istediğini yiyeceğiz içeceğiz, karnımız şişecek. Ondan sonra uyuyup uyuyup, Allah ne zaman uyandırırsa o zaman uyanacağız.

---

²² Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XI, 326, r. 11891; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, II, 255, r. 3535; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VII, 801, r. 21471.

Bak yine;

«مَنْ بَاتَ عَلَى طَهَارَةٍ، ثُمَّ مَاتَ مِنْ لَيْلَتِهِ، مَاتَ

شَهِيدًا. ابْنُ السُّنِّيِّ، عَنْ أَنَسٍ.»

*Men bâte alâ tahâretin sümme mâte min leyletihi mâte şehîden.*²³

Men bâte alâ tahâretin. "Her kim abdesti üzerine yatarsa." *Sümme mâte min leyletihi.* "O gece de Allah'ın emri gelir âhirete göçerse." *Mâte şehîden.* "Şehit olarıktan gider yahu."

İbnü's-sünnî Enes *radıyallahu anh'*ten.

Ama sen Peygamber'in sözünü tut.

Neden?

Canım ben harbe gitmedim bir şey etmedim? Harbe gitmeden de şehitlik olur. Yatağında [ölen] bazı şehitler vardır ki yatağında olduğu halde ölen şehit, harpte ölen 70 tane şehitten hatta 70 bin şehitten efdal oluyor.

Ha yatağında ölüyor adam.

Niçin?

İşi Allah ile yahu! İşi Allah ile. Allah'a vermiş kendisini, Allah'ın emrinden başka şey tanı-

---

²³ Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XV, 337, r. 41290; İbnü's-Sünnî, *Ameli'l-yevm ve'l-leyle*, I, 665, r. 773.

mıyor. Allah'ın velisi! Onun ölümü ne kadar güzel ölüm.

«مَنْ بَاعَ عَيْبًا لَمْ يُبَيِّنْهُ، لَمْ يَزَلْ فِي مَقْتِ اللَّهِ، وَلَمْ
تَزَلِ الْمَلَائِكَةُ تَلْعَنُهُ. ه ط ب، عَنُ وَائِلَةٌ.»

*Men bâ'a Ayben lem yübeyyinhü lem yezel fî
maktillâhi ve lem tezeli'l-melâiketü
tel'anuhu.*²⁴

Men bâ'a. “Bir adam bir şey satıyor.”

Süt, yoğurt, kumaş... ne ise.

Süt, yoğurt yağlıdır yağsızdır, şudur budur. Bu kumaşın boyası çıkar, şurasında şu sakatı var burasında bu sakatı var, şu şöyledir böyledir.

“Bunu sahibine bildirmeden, ‘Çok iyidir efendim, pek güzeldir efendim, pek sağlamdır efendim, söyle veririm böyle veririm.’ diye bir sürü laflarla satarsa.” *Lem yezel fî maktillâhi.* “Allahu Teâlâ'nın gazabında kalır o adam.” *Ve lem tezeli'l-melâiketü tel'anühü.* “Bu hıyanetliğinden dolayı yerlerin göklerin melekleri de ‘Sen nasıl müslümansın? Bunun

---

²⁴ İbn Mâce, "Ticârât", 45, r. 2247; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XXII, 54, r. 129; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XXII, 65, r. 157; Taberânî, *Müsnedü's-şâmiyyîn*, II, 369, r. 1511; Taberânî, *Müsnedü's-şâmiyyîn*, IV, 313, r. 3406; Deylemî, *el-Firdevs*, III, 487, r. 5512; Bûsirî, *İthâfu'l-hiyere*, III, 303, r. 2778; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, IV, 59, r. 9501; İbn Ebî Hatim, *el-İlel*, III, 663.

ayıbını o kardeşine niçin haber vermedin de bunu onu aldatarak sattın?’ diyerekten ona lanet ederler.”

Allah kusurlarımızı affetsin.

«مَنْ بَدَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ. ط، حم، ش، خ، د، ت، ن، ه

حب، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ؛ عب، حم، ش، عَنْ مُعَاذٍ؛ قط، عَنْ

أَبِي بَكْرٍ»

*Men beddele dînehu fa'ktulûhu.*²⁵

²⁵ Buhârî, "Cihâd ve's-siyer", 149, r. 3017; Buhârî, "istitâbetü'l-mürteddîn", 2, r. 6922; Ebû Dâvud, "Hüdûd", 1, r. 4351; Tirmizî, "Hudûd", 25, r. 1458; Nesâî, "Tahrîmü'd-dem", 14, r. 4059; Nesâî, "Tahrîmü'd-dem", 14, r. 4060; Nesâî, "Tahrîmü'd-dem", 14, r. 4061; Nesâî, "Tahrîmü'd-dem", 14, r. 4062; Nesâî, "Tahrîmü'd-dem", 14, r. 4064; Nesâî, "Tahrîmü'd-dem", 14, r. 4065; Nesâî, "Tahrîmü'd-dem", 14, r. 4065; İbn Mâce, "Hüdûd", 2, r. 2535; Ahmed b. Hanbel, I, 217, r. 1871; Ahmed b. Hanbel, I, 282, r. 2551; Ahmed b. Hanbel, I, 282-83, r. 2552; Ahmed b. Hanbel, I, 322-23, r. 2966; İbn Hibbân, *Sahîh*, X, 327, r. 4475; İbn Hibbân, *el-Mecrûhîn*, X, 328, r. 4476; İbn Hibbân, *el-Mecrûhîn*, XII, 421, r. 5606; Hâkim, *el-Müstedrek*, III, 620, r. 6295; Abdürrezzak, *Musannef*, V, 212, r. 9413; Abdürrezzak, *Musannef*, X, 168, r. 18706; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, V, 563, r. 28992; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, V, 564, r. 29006; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, VI, 437, r. 32728; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, VI, 485, r. 33143; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, VII, 321, r. 36491; Tayâlisî, *Müsned*, IV, 408, r. 2812; Bezzâr, *Müsned*, XI, 15, r. 4686; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, III, 441, r. 3508; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, III, 442, r. 3514; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, IV, 409, r. 2532; İbnü'l-Cârûd, *el-Müntekâ*, I, 214, r. 843; Dârekutnî, *Sünen*, IV, 108-109, r. 3182; Dârekutnî, *Sünen*, IV, 119, r. 3200; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, VIII, 338, r. 16820; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, VIII, 351, r. 16858; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, IX, 122, r. 18062; Beyhakî, *Ma'rifetü's-sünen ve'l-âsâr*, XII, 238, r. 16547; Tahâvî, *Şerhu müşkilil-âsâr*, VII, 303, r. 2864; Tahâvî, *Şerhu müşkilil-âsâr*, VII, 305, r. 2867; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, X, 272, r. 10638; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XI, 311, r. 11835; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XI, 315, r. 11850; Begavî, *Şerhu's-sünne*, X, 238, r. 2561; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, I, 90, r. 387; Temmâm, *Fevâid*, II, 126, r. 1321.

“Her kim İslâm’a girdikten sonra İslâm’dan çıkarsa onu öldürün.”

İslâm’a girdikten sonra İslâm’dan çıkanı öldürün, durmasın bu yeryüzünde. O kanserdir, her tarafı berbat eder o, onun yaşamaya hakkı yok. Onun yeri ölüm.

Ravilerini sayayım da:

Taberani, Ahmed b. Hanbel, İbn Ebî Şeybe, Buhari, Ebû Davud, Tirmizi, Nesei, İbn Mace, İbn Hibban İbn Abbas’tan. Abdurrezzak, Ahmed b. Hanbel, İbn Ebî Şeybe Muaz’dan. Darekutni Ebû Bekr’den.

Bunun için şurada azıcık bir tafsilat vereyim size. Dinden dönen insana biz mürted diyoruz. Dinden dönen insanın kestiği yenmez. Yahudi’nin kestiği yenir, Rum’un kestiği yenir. Tavuk keser yersin fakat bu mürted keserse onunki yenmez, kendi de yiyemez. Sonra ne kadar zor bir şey bu! Bunu genişlet bakalım sen şimdi. Altından çıkılmaz bir dava.

Kızımız var istiyor herif, istiyor ama nasıl vereceksin kızı buna?

Oğlan bir kız bulmuş aman baba bunu bana al diyor fakat kızı alacak.

Dinle ilgisini kesen bir insanın kızı, kız nasıl alınır?

Dinle ilgisi kesilmiş bir erkeğe kız nasıl verilir?

Bak burada diyor ki;

Men beddele dînehû fa'ktulûhü.

Ölüme mahkum bir adama nasıl verirsin evladını sen?

Nasıl alırsın onu?

Fakat dünya bak şimdi ne hale geldi!

Kim bilecek bunları?

Kim arayacak bunları?

Allah kusurlarımızı affetsin.

Bir tanecik daha okuyayım da burada bitsin.

«مَنْ بَرَّتْ يَمِينُهُ، وَصَدَقَ لِسَانُهُ، وَاسْتَقَامَ قَلْبُهُ،
وَعَفَّ بَطْنُهُ وَفَرَجُهُ، فَذَلِكَ مِنَ الرَّاسِخِينَ فِي الْعِلْمِ.
ابْنُ جَرِيرٍ، وَابْنُ أَبِي حَاتِمٍ، طَب، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ،
وَأَنْسٍ، وَأَبِي أَمَامَةَ، وَوَاثِلَةَ مَعًا.»

*Men berrat yemînühû ve sadeka lisânühû ve'stekâme kalbühû ve affe batnühû ve fer-cühû fe-zâke mine'r-râsihîn fi'l-ilmî.*²⁶

“Her kim yemininde duruyor.”

²⁶ Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, VIII, 152, r. 7658; Deylemî, *el-Firdevs*, II, 288, r. 3327; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, VI, 324, r. 10887; İbn Cerîr (Taberî), *Tefsir*, VI, 206, r. 6637; İbn Cerîr (Taberî), *Tefsir*, VI, 207, r. 6638.

Bir Şeye yemin etmiş bu yemini bozmuyor.

“Lisanı doğru.”

Yalan konuŐmuyor hiç, doğru söz söylüyor.

Kalbi?

“O da dosdoğru.”

Kalbi de bozuk değil.

Batnı yani karnı?

“Haram sokmuyor oraya orası da temiz.”

Ferci yani iffet yerleri?

“Oralarına da hiç leke getirmiyor. İŞte bunlar Allahu Teâlâ'nın ilimde üstün kimseleridir.”

Altında da çok güzel dersler var ama artık o da gelecek sefere kalsın inşallah.

Allah cümlemizi affetsin. Tevfikatı samadanıyyesine mazhar eylesin. Cümlemizi razı olduğu kullarının arasına kabul etsin. Bu mübarek Ramazan hürmetine tuttuğumuz oruçları da kabul etsin. Cenneti cemaliyle de cümlemizi ilhak etsin.

Dün yalnız bir Şey okuduk çok hoşuma gitti, müezzin efendi de onu biliyor Şimdi de.

Bir adam demiş ki;

“Yâ Rab! Ben senin kulunum, Şu kadar hasenatım var. Çok iyilikler yaptım, haseneler iŐledim, ibadetler yaptım. Bunu ben kulluğumla sana bađıŐladım. Sana bađıŐlarım bun-

ları, sen de kerem sahibisin, Ganî'sin. Benim günahlarımı nasıl bağışlamazsın sen?"

Cenâb-ı Hak lütfetsin de bu mübarek günün hürmetine hep günahlarımızı bağışlasın ve bir daha günahları bize işlettirmesin ve razı olduğu amellerle bize âhirete göçmeyi nasip etsin inşallah.

el-Fâtiha.

Mehmed Zahid KOTKU

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

